

PRV
Box 5055
102 42 Stockholm

Ink. t. Patent- och reg.verket

2015 -11- 1 2

Även via fax: 08-666 02 86

Huvudfaxen Posten

Stockholm den 12 november 2015

**Patentansökningarna 1351376-7 och 1550571-2 – Begäran om överföring
pga. bättre rätt samt förändring av anteckning avseende uppfinnare**

Beredda tillfälle att bemöta sökandens inlägga får vi ange följande.

Det är riktigt att sökanden Brighter AB (Brighter) anlitat HotSwap Stockholm AB (HotSwap) för arbete med konceptframtagning och produktutveckling avseende en medicinteknisk produkt. Detta framgår av bifogad offert, bilaga 1. Av offerten följer att för uppdraget är bestämmelser i ABDAKA -93, bilaga 2, tillämpliga.

Enligt § 11, p. 1, ABDAKA -93, gäller att Brighter skall meddela HotSwap om eventuellt intresse att förvärva en rätt till en uppfinning som tillkommit under uppdraget. Brighter har inte tillställt HotSwap något sådant meddelande.

Offerten anger därtill att HotSwap förbehåller sig rätten till uppdragets resultat intill dess att full betalning skett. HotSwap befinner sig för närvarande i tvist med Brighter angående obetalda fakturor avseende HotSwaps arbete inom projektet. Full betalning har således inte skett. Vidare framgår av offerten att eventuell uppfinnarersättning inte ingår i ersättningen för arbetet. Brighter har inte betalat för eller ens fakturerats för någon uppfinnarersättning vid sidan av sedvanlig ersättning för utfört arbete – en omständighet som följer av att Brighter inte har

141009.84 0033

meddelat HotSwap att man önskar förvärva rätten till någon uppfinning som framtagits inom projektet.

Angående den överlåtelsehandling vilken Brighter tillhandahållit PRV kan konstateras att Leif Hall, anställd av HotSwap, varken har eller haft möjlighet att disponera över rätten till uppfinningen. Som tidigare anförts tillhör Leif Halls uppfinning ifråga HotSwap per automatik pga. att uppfinnaravtalet är tillämpligt dem emellan.

Sammantaget har HotSwap således bättre rätt till rubricerade patentansökningar än Brighter.

Med vänlig hälsning

 Staffan Olsson

 Patricia Jonsell

BILAGA 1

SOLNA TINGSRÄTT

Ink. 2015-07-16
Akti T 5669-15
Aktbil 11

10

HotSwap

I(3)

7010-0QU1158-01

SOLNA TINGSRÄTT
Centralt målkanstierINKOM: 2015-07-16
MÅLNR: T 5669-15
AKTBIL: 11**OFFERT**

Vår referens: Kristina Rahm

Brighter AB
Att: Michael Frantzén
c/o STING
Teknikringen 33
SE-100 44 StockholmSundbyberg 2009-02-18
Offert 7010-0QU1158-01

Hej Michael!

Tack för er förfrågan angående konceptframtagning och utveckling av er produkt Brighter One. Detta är ett förslag till hur HotSwap skulle kunna hjälpa till.

1 Situation

Brighter AB ska starta ett utvecklingsprojekt för framtagning av en "allt i ett"-device för diabetiker. Produkten ska innehålla lansett, blodsockermätare, insulinpenna logbok mm.

2 Behov

Brighter saknar en utvecklingspartner för konceptframtagning och produktutveckling.

3 Krav och önskemål

Vi har uppfattat följande krav och önskemål på utvecklingspartnern:

1. Bevisad konceptuell och innovativ förmåga
2. Erfarenhet av utveckling av medicintekniska produkter
3. Certifierad enligt ISO13485
4. Erfarenhet av EC certifiering och CE märkning
5. Förmåga att hantera alla delar av ett utvecklingsprojekt
 - a. Koncept, utveckling, produktionssättning, produktvård etc
 - b. Mekanik, elektronik, programmering, projektledning, kvalitetsäkring och regulatoriska frågor.
6. Lokaler att utföra projektet i.

Vi har uppfattat följande krav och önskemål beträffande projektet:

7. Leds, planeras, och utförs av HotSwap
8. Styr, granskas och godkänns av Brighter
9. Utförs och dokumenteras enligt Hotswap rutiner

HotSwap Stockholm AB
Landsvägen 39
172 63 SundbybergBankgiro 5681 - 7282
org.nr. 556583 - 7522
Innehar F-skattebevisTelefon: 08 - 478 7600
Telefax: 08 - 478 7699
<http://www.hotswap.eu/>
email: info@hotswap.eu

2(3)

7010-0QU1158-01

4 Lösning

4.1 HotSwap som leverantör

HotSwap har erfarenhet av injektionssprutor och mätinstrument samt den typ av finmekanik som Brighters produkt kräver. HotSwap är vana vid utveckling av medicintekniska produkter, inklusive produktionssättning. Vi kan även regulatoriska frågor och har erfarenhet av projektledning för medicintekniska projekt.

HotSwap är ett ingenjörskonsultföretag med inriktning mot produktutveckling. HotSwap har kompetens inom mekanik, elektronik, mjukvara, projektledning och kvalitetssäkring. Ett viktigt fokusområde för oss är medicintekniska produkter, samtliga konsulter får till exempel genomgå QSR-utbildning. Förutom dessa tjänster kan kunder utnyttja HotSwaps övriga kompetenser, såsom koncept- och problemlösning.

4.2 Förslag

HotSwap kan tillhandahålla en projektledare och anpassade team för varje fas av projektet. De kan tillgodose era behov, samt krav och önskemål, genom att:

1. Ha innovativ förmåga och lång erfarenhet av kompakta mekaniska lösningar.
2. Ha lång erfarenhet av projektledning av liknande medicintekniska produkter.
3. Ha arbetat som utvecklare av medicintekniska produkter innehållande mekanik, elektronik, mjukvara.
4. Ha god kunskap om ISO13485 och vår certifierade utvecklingsmodell
5. Ha erfarenhet av riskmanagement enligt ISO14971
6. Ha erfarenhet av EC certifiering, CE märkning och 510K ansökningar till FDA
7. Ha erfarenhet av produktionssättning och processvalidering.

Uppdraget beräknas starta efter överenskommelse med en koncept fas följt av "proof of concept"-fas och planering av utvecklingsprojektet (definitionsfas). Vid projektstart i mitten mars bör utvecklingsprojektet vara planerat och färdigt för start i början maj.

Affärsansvarig för uppdraget hos er är Michael Frantzén.

Affärsansvarig för uppdraget hos oss är Kristina Rahm.

4.3 Ersättning

Arbetet sker på löpande räkning med 1 månads ömsesidig uppsägningstid.

Konsult	Uppgift	Tariff (SEK/h)
Team	Projektledning, koncept, dokumentation, konstruktion, planering etc	750

Tariffen justeras normalt under oktober månad. Meddelande om tariffjustering meddelas er minst en månad före justeringstillfället.

Ersättningen inkluderar inte resekostnader, omkostnader, eller kostnader som följer av uppfinning, såsom uppfinnarersättning enligt kollektivavtal, ansökningsavgifter för patent och liknande; dessa faktureras separat.

3(3)

7010-0QU1158-01

Mervärdesskatt tillkommer. Fakturering sker med betalningsvillkor 30 dagar netto. Efter förfallodagen debiteras dröjsmålsränta med gällande referensränta plus 20 procent-enheter. HotSwap har rätt att ändra betalningsvillkoren vid försenad betalning. Invändningar mot fakturan skall göras inom 20 dagar.

5 Äganderättsförbehåll

HotSwap förbehåller sig äganderätten till uppdragets arbetsresultat, annat som levererats, samt uppfinningar, till dess att full betalning gjorts för motsvarande delar. Detta förbehåll hindrar er inte att fortlöpande nyttja resultat och leverabler. Vid betalningsdröjsmål, upphör denna tillfälliga nyttjanderätt i motsvarande delar. HotSwap har då också rätt att innehålla och ta tillbaka obetalda delar, såsom programkod, dokumentation, hårdvara, utrustning, med mera.

6 Övriga villkor

Normal arbetstid är 40 timmar per vecka. Eventuell frånvaro för utbildning, möten, etc. och som inkräktar på den ordinarie arbetstiden strävs av med er i förväg. Milersättning debiteras med 40 SBK/mil. För eventuella omkostnader som faktureras genom HotSwap görs påslag om 15 %.

Tvist i anledning av detta uppdrag skall slutligt avgöras genom skiljedom enligt Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstituts regler för förenklar skiljeförfarande.

Med ovan nämnda förtydliganden och avvikelser utförs uppdraget i enlighet med ABDAKA-93.

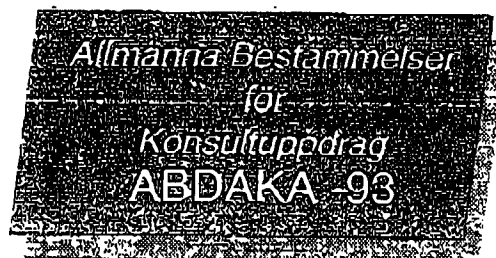
Denna offert gäller med reservation för mellankommande order till och med 2009-03-06.

Med vänliga hälsningar

Kristina Rahm, Sektionschef
kristina.rahm@hotswap.eu
0739 - 614004

BILAGA 2

DATAKONSULTFÖRENINGEN

Dataföreningen i Sverige

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER FÖR KONSULTUPPDRAG: ABDAKA -93

§ 1: Konsultens oavhängighet

Konsulten skall vara ekonomiskt oberoende av leverantörer och andra som kan påverka hans objektivitet. Konsulten skall, om ersättning erhålles i någon form från annan än beställaren, informera beställaren härom. Om uppdraget kan komma att beröra företag, annat uppdrag eller ärende i vilket konsulten har egna eller har att tillvarata andras intressen skall beställaren omedelbart underrättas härom.

§ 2: Kontraktshandlingarna

1. Uppdraget bestäms av kontraktshandlingarna. Kontraktshandlingarna reglerar fullständigt samarbetets genomförande och ersätter alla tidigare överenskommelser mellan parterna beträffande uppdraget. Förekommer mot varandra stridande bestämmelser i dessa handlingar gäller de i sin ordning i följande ordning:
 - A. Kontrakt
 - B. ramkontrakt
 - C. ABDAKA -93
 - D. Övriga handlingar
2. Part som upptäcker att bestämmelser strider mot varandra skall utan dröjsmål anmäla förhållandet till motparten.

§ 3: Uppdragets omfattning

1. Konsulten svarar för allt som erfordras för uppdragets genomförande i enlighet med kontraktshandlingarna.
2. Konsulten svarar för att uppdraget genomförs på ett professionellt sätt med iakttagande av god sedvanja inom branschen. Konsulten är sålunda skyldig att ta de initiativ som kan behövas för att även i övrigt erhålla erforderliga kunskaper och förutsättningar för uppdraget och dess fullgörande.

I konsultens uppdrag ingår även att inhämta eller uppmärksamma beställaren på att denne bör inhämta de yttranden, begära de godkännanden eller tillstånd samt göra de anmälningar som framgår av kontraktshandlingarna och som erfordras för uppdragets genomförande.
3. Det åligger beställaren att till konsulten lämna de underlag och den medverkan i övrigt som erfordras för uppdragets genomförande.
4. Beställaren svarar för sin verksamhet och för de beslut som där fattas.
5. Konsulten är skyldig att på beställarens begäran medverka vid information och utbildning till beställarens personal och till utomstående om det projekt uppdraget gäller. Om ej annat avtalats är konsulten berättigad till ersättning för sådan medverkan.

§ 4: Uppdragets genomförande

1. Beställaren och konsulten skall, inom ramen för den projektorganisation som anges i särskild kontraktsbilaga, utse ansvariga projektledare vilka, utom i fall som undantas i kontraktshandlingarna, företräder respektive part och åger fatta för parten bindande beslut.
2. Konsulten är skyldig att utan dröjsmål till beställaren anmäla behov av arbete som icke ingår i uppdraget eller ändring av direkt. Beställarens godkännande skall föreligga innan åtgärd vidtas.

+0858724001

3. Konsulten får icke av annan än beställaren mottaga eller inhämta direktiv för uppdragets genomförande i vidare utsträckning än vad beställaren bestämmer.
Beställaren är, såvitt ej annat framgår av den avslutade projektorganisationen, totalansvarig för samordningen av uppdraget med andra aktiviteter inom beställarens organisation.
4. Konsulten skall, då uppdraget är indelat i etapper inhämta beställarens godkännande innan arbetet påbörjats med ny etapp. Beställaren skall skyndsamt lämna sådant.
5. Konsulten skall inhämta beställarens godkännande innan handlingar utlämnats till tredje man för verkställighet under uppdragets utförande.
6. Avser beställaren att framställa anspråk på vite eller skadestånd skall han utan dröjsmål, efter det han fått kännedom om skadan eller den vitestberättigade förseningen, underrätta konsulten om sin avsikt.
7. Tillägg, godkännanden eller underrättelser skall framföras skriftligt eller genom anteckning i protokoll eller motsvarande handling.

§ 5: Tidplan för tidsförklängning

1. Tidplan för framtagning av handlingar som erfordras för uppdragets fullgörande upprättas i samråd mellan beställare och konsult.
2. Beställaren skall lämna underlag för uppdragets genomförande, granska handlingar och meddela granskningsresultatet så att överenskommen tidplan kan följas. Denna skall ske utan dröjsmål.
3. Konsulten ager rätt till erforderlig tidsförklängning om han försenas eller hindras att fullfölja uppdraget på grund av förhållande som han icke valt att genomföra eller försummelse och som han icke kunnat förutse och vars menliga inverkan han icke rimligen kunnat undanröja.
4. Part skall utan dröjsmål underrätta motparten sådan han fått kännedom om förhållande som kan medföra ändring av tidplanen för uppdragets genomförande eller objektets utförande.
Konsulten skall utan dröjsmål efter det han kunnat beräkna erforderlig tidsförklängning underrätta beställaren om denna.
Parterna skall söka överenskomma om den tidsförklängning var till konsulten kan anses berättigad.
5. Konsulten är skyldig att i den omfattning som skäligen kan kravas leverera handlingar och övriga uppgifter som konsulten inhämtar från annan i sådan tid att uppdragets tidplan kan följas.
6. Är konsulten berättigad till tidsförklängning enligt punkt 3 ovan har han rätt till ersättning för uppkomna extrakostnader. Parterna bör eftersträva att träffa särskild överenskommelse om ersättningens storlek när risk uppstår för tidsförklängning.

§ 6: Anlitande av underkonsult

1. Önskar konsulten anlita underkonsult som rådgivare eller för att genomföra viss del av uppdraget skall denna meddelas beställaren såvida det ej är fråga om arbetsuppgift av rutinmässig art eller mindre betydelse. Beställaren skall ges tillfälle att godkänna underkonsult då sådan kan vara olämplig med hänsyn till beställarens verksamhet eller uppdragets fullgörande.
2. Utgår konsultens ersättning enligt paragraf 15 skall ersättning för underkonsults arbete debiteras som särskild post. Om anlitande av underkonsult kan medföra ökade kostnader för beställaren skall överenskommelse om ersättning träffas i särskild ordning.

§ 7: Utlämnande av handlingar och uppgifter

1. Handlingar eller uppgifter som berör det objekt (system eller motsvarande) som är föremål för det tilltränkta eller lämnade uppdraget får icke av konsulten utan beställarens medgivande utlämnas till, visas eller återges för tredje man i annan mån än vad som krävs för anbudets avgivande eller för uppdragets genomförande.
2. Idéförslag eller andra handlingar som anbudsgivare tillhandahållit beställaren i samband med val av konsult får icke av beställaren utan anbudsgivarens medgivande utlämnas till, visas eller återges för tredje man innan avtal slutits eller upphandlingsförendet eljest slutits.
3. Parterna skall skydda sådan information som omfattas av lagen (1990:409) om företagsnäringshemligheter och som respektive part håller hemlig, uppgifter som rör kunder och innehåller i trafikat avtal samt därvid iaktta de säkerhetsföreskrifter som gäller hos parterna. Dena gäller under förutsättning att gällande lag inte föreskriver annat.

§ 8: Ansvar

1. Konsulten ansvarar med nedan angivna begränsningar för skada som han valtar beställaren genom fel eller försummelse vid fullgörande av sitt uppdrag.
2. Konsultens ansvar för underkonsult gentemot beställaren är samma som eget ansvar.
3. Skadeståndsansvaret omfattar endast ersättning för direkt skada som uppstår på grund av fel såsom felaktigt utfört arbete, immaterialrättsligt fel, och dylikt eller försummelse. Det omfattar ej indirekt skada såsom utebliven vinst, förväntad besparing, förlust av inkomst eller annan allmän formögenhetsskada. Konsultens ansvar omfattar ej skada som beror på beställaren, såsom att denne lämnat felaktiga förutsättningar eller uppgifter eller utan konsultens godkännande ändrat i av denne tillhandahållna programvaror.
4. Vid försening gäller paragraf 9.
5. Konsultens sammanlagda skadeståndsskyldighet till följd av uppdraget begränsas till ett i kontraktshandlingarna angivet belopp. Har maximalt sådant belopp ej angivits i särskild bilaga är skadeståndsskyldigheten begränsad till det högsta belopp som motsvaras av 25 basbelopp eller 50% av kontraktssumman. I den sammanlagda skadeståndsskyldigheten inräknas vite enligt paragraf 9 såvida ej överenskommas om annat.
Begränsningarna i konsultens skadeståndsskyldighet äger ej tillämpning vid personskada. Då ansvaret skall bedömas enligt allmän lag, efter vid skada till följd av grov vårdslöshet av konsulten.
6. Beställarens godkännande av konsultens förslag, åtgärder eller handlingar befriar icke konsulten från ansvar för sådana fel som uppenbart icke kunnat upptäckas av beställaren.
7. Beställaren och konsulten bör eftersträva att i kontraktet ange förväntade driftskostnader för objekt (system, program eller dylikt) som levereras av konsulten inom ramen för uppdraget. I de fall konsulten genom särskilt åtagande tar ansvar för sådana beräkningar gäller ansvar enligt denna paragraf. Som skada räknas därvid även kostnader för beställaren som följd av funktionsfel i objektet och högre driftskostnader än de angivna.
8. Beställarens rätt till skadestånd enligt paragraf 8 är förverkad om anspråk på ersättning icke framställs skriftligen utan dröjsmål, dock senast inom sex månader efter utgången av garanti tiden enligt punkt 8.9.
9. Konsulten äger rätt och är skyldig att under upp till högst ett år efter den tidpunkt som gäller för uppdragets avslutande eller i förekommande fall godkant leveransprov, snarast kostnadsfritt åtgärda sådana fel som dokumenterats vid leveransprov som godkantas av beställaren, eller om felet inte kunnat upptäckas vid leveransprovet detta framträder före utgången av den garanti tid som gäller för uppdraget enligt ovan.

10. Garanti enligt punkt 8.9 tillämpas ej vid uppdrag som genomförs på löpande räkning om detta inte särskilt avtalats. Konsulten skall i dylika fall rätta felet inom rimlig tid och debitera enligt normal taxa.

§ 9: Försening

1. Vid försening av hela eller viss del av uppdraget utgår vite enligt särskilt bilaga. Beställaren är, utöver avtalat vite, ej berättigad till annat skadestånd på grund av försening.
2. Har konsulten rätt till tidsfördrängning är han i motsvarande mån befriad från skyldighet att erlägga vite.
3. Beställarens rätt till vite enligt denna paragraf är förverkad om anspråk på ersättning inte framställts skriftligen senast sex månader efter uppdragets avslutande eller godkant leveransprov enligt paragraf 8.9.
4. Om vitesberättigande försening uppstår som en oundviklig följd av annan vitesberättigande försening skall endast nästföljande vitesperiod utgå.

§ 10: Förtoganderätt och nyttjanderätt

1. Om ej annat avtalats har beställaren fri förtoganderätt över system, program och dokumentation. Över metoder, systemmoduler, programmoduler, o.dyl., som beställaren särskilt beställt och bekostat har denne likaledes fri förtoganderätt.
Konsulten har fri nyttjanderätt över metoder, systemmoduler, programmoduler, o.dyl., som denne utvecklat utan direkt anknytning till uppdraget. Beställarens rätt till utnyttjande av dessa skall särskilt avtalas.
2. Om ej annat avtalats har konsulten rätt att för eget bruk nyttja resultatet av uppdraget.
3. Konsulten skall upplysa beställaren om de royalties och licensavgifter som, enligt vad konsulten känner till, kan komma att avkrävas beställaren till följd av konsultens arbete.
4. Beställaren skall, då resultatet av uppdraget offentliggörs, verka för att konsulten namnges i den omfattning och på det sätt god sed kräver.

§ 11: Uppfinnarätt

1. Har uppfinning tillkommit väsentligen som resultat av uppdrag som innebär forsknings- eller utvecklingsarbete eller innebär uppfinningen lösningen av en i uppdraget närmare angiven uppgift, har beställaren rätt att helt eller delvis inträda som rättshavare med avseende på uppfinningen. Vill beställaren förvärva sådan rätt skall han meddela konsulten detta senast sex månader efter det att konsulten slutfört uppdraget eller detta eljest upphört.
2. Annan uppfinning, som tillkommit i samband med uppdraget, har beställaren rätt att nyttja för det objekt som avses med uppdraget.
3. I den mån vardet av den rätt till uppfinningen som beställaren erhåller enligt denna paragraf uppenbarligen överstiger vad som med hänsyn till konsultens arvode och andra omständigheter kunnat förutsättas, skall konsulten erhålla skälig ersättning utöver arvodet. Krav på sådan ersättning skall framställas senast ett år efter det att konsulten slutfört uppdraget eller detta eljest upphört.
4. Konsulten skall utan dröjsmål upplysa beställaren när uppfinning tillkommit som ger beställaren rättighet enligt denna paragraf.

§ 12: Ersättningsformer

Konsultens ersättning består av ersättningsdelarna arvode, ersättning för rese- och traktementskostnader samt ersättning för utlägg.

Konsultens arvode består av två arvodesdelar, dels ersättning för arbete utfört av konsulten och underleverantör, dels särskild ersättning enligt 17 paragrafen.

Ersättning för uppdraget i dess helhet eller för en eller flera ersättnings- eller arvodesdelar kan utgå enligt följande ersättningsformer:

- fast ersättning utan indexreglering
- fast ersättning med indexreglering
- dagarvode eller timmarvode
- ersättning enligt taxa
- annan avtalad ersättningsform

§ 13: Fast ersättning

Fast ersättning kan avse ersättning för uppdraget i dess helhet eller för en eller flera delar av uppdraget. I kontraktshandlingarna skall anges vilka delar som skall omfattas av den fasta ersättningen. Om ej annat angetts i kontraktshandlingarna omfattar den fasta ersättningen konsultens arvode utom såvitt avser arvode för information och utbildning enligt paragraf 3 punkt 5.

Om ej annat angetts i kontraktshandlingarna skall den fasta ersättningen icke indexregleras.

§ 14: Reglering av fast ersättning vid ändring av uppdraget

1. Vid utökning eller begränsning av uppdraget som beordrats eller godkänts av beställaren eller som beror på att beställaren ändrat förutsättningarna för uppdraget och som i mer än ringa mån påverkar konsultens arbete skall överenskomst om ny fast ersättning. Kan överenskomst om ny fast ersättning icke uppnås skall tillägg eller avdrag från den avtalade fasta ersättningen ske på grundval av redovisad respektive beräknad kostnad enligt taxa jämte ersättning enligt paragraf 17.
2. Som ökning av uppdraget beordrad av beställaren anses merarbete till följd av felaktig uppgift från myndighet, beställaren eller någon som anlitats av beställaren, dock ej om konsulten insett eller bort inse att uppgiften varit felaktig.

§ 15: Dag- eller timmarvode

1. I kontraktet anges för varje med uppdraget sysselsatt person eller personalkategori det dag- eller timmarvode som skall utgå för på uppdraget använd och bokförd tid. Debiterbar tid kan även utgöras av konsultens, eller hos denne anställd personals, res tid och tid för telefonkonsultationer. På dag- eller timmarvode utgår ej pålägg.
2. Parterna bör i bilaga till avtalet ange hur dag- och timmarvoden skall justeras vid årsskifte. Om ej annat överenskommes skall dag- och timmarvoden justeras vid varje årsskifte i relation till "Faktorprisindex för konsulttjänster - K84".
3. I förekommande fall utgår, utöver dag- eller timmarvode, ersättning enligt paragraferna 16, 17, 18 och 19.

§ 16: Övertid och restid

1. För överenskommet och beordrat övertidsarbete kl 06.00-20.00 helgfria måndagar-fredagar debiteras avtalat konsultarvode multiplicerat med faktorn 1,5 per timme.
2. För överenskommet och beordrat övertidsarbete på annan tid debiteras avtalat konsultarvode multiplicerat med faktorn 2,0 per timme.
3. För restid utanför ordinarie arbetstid debiteras nästén av avtalat konsultarvode per timme.

§ 17. Särskild ersättning

- 1 Om ej annat avtalats eller följer av paragraf 13 är konsulten, utöver avtalad fastersättning, berättigad till ersättning i enlighet med som anges nedan.
- 2 Om konsulten använder egen dator eller förnyrd dator eller eget dataprogram för programutveckling, testning o.dyl. är han berättigad att erhålla ersättning härför under försättning att överenskomme om ersättningens storlek eller sättet för dess beräkning har träffats innan användning sker.

§ 18. Ersättning för reso- och traktamentskostnader

1. Har ej fast ersättning avtalats för reso- och traktamentskostnader är konsulten berättigad till ersättning för överenskommen resa utanför tjänstgöringszonen i enlighet med vad som anges nedan.
2. Om ej annat avtalats utgår ersättning för traktamentskostnader enligt statliga bestämmelser. Regleras traktamentsersättning i kollektivavtal utgår dock traktamentsersättning enligt sådant avtal.
3. Resekostnader ersätts med hävda kostnader. Vid resa med järnväg är konsulten berättigad att färdas i 1 klass.
Om ej annat avtalats utgår vid resa med egen bil den ersättning som enligt statliga normer utgår vid en årlig körsträcka av 10 000 km.
4. Konsulten skall tillse att resa sker på ett för beställaren förmånligt sätt.

§ 19. Utlägg

1. Har ej fast ersättning avtalats för utlägg är konsulten berättigad till ersättning härför i enlighet med vad som anges nedan.
2. Konsulten ersätts för nödvändiga utlägg med verifierat belopp.
3. Utför konsulten sådant arbete med kopiering, ritning, maskinskrivning eller dylikt, som ej ingår i uppdraget men som ansluter till detta, i egen regi får han debitera beställaren kostnader härför motsvarande marknadspriset för tillräckande slag av tjänster och varor.
4. Då konsulten svarar för upphandling är konsulten skyldig att redovisa erhållna handelsrabatter.

§ 20. Ersättning enligt taxa

Om ej annat avtalats gäller konsultens egna taxestystem endast i de delar som behandlar konsultens ersättning utöver avtalade dag- eller timarvoden.

§ 21. Betalning

1. Konsultens ersättning enligt paragraf 13 erläggs enligt betalningsplan. Finns ej betalningsplan åger konsulten rätt att uppbara dellikvid högst två gånger per månad för den del av ersättningen som svarar mot värdet av beställt och redovisat arbete. Utgår konsultens ersättning enligt paragraf 15 åger denne uppbara dellikvid två gånger varje månad för redovisade och av beställaren godkända kostnader.
2. Betalning sker mot faktura. Av faktura skall framgå arten och omfattningen av det arbete som utförts under den tidsperiod som fakturan avser samt om fakturan avser dellikvid eller slutlikvid. Då arvudet utgår enligt 16 paragrafen skall dessutom anges antalet arbetstimmar jämte timersättningen för var och en av de personer eller personalkategorier som sysselsatts med uppdraget.
3. Fakturan skall betalas inom angiven kreditid, dock senast inom en månad efter mottag-

gandet. Är parterna ense om någon del av fakturan skall ostridigt belopp betalas inom nu angiven tid. Vid försenad betalning utgår dröjsmålsränta enligt gällande diskonto plus 8 procentenheter.

4. Konsulten äger uppbara ersättning för leveranser enligt uppdragsbeskrivningen med de inskränkningarna som framgår av paragraf 8.

5. Konsulten skall senast inom tre månader efter uppdragets slutförande, såvida inte annat anges i betalningsplan, till beställaren översända faktura upplagande samtliga fordringar avseende uppdraget.

Senare framställt krav medför icke annat än kvittningsvis rätt till ersättning om icke konsulten inom nämnda tid anmält att till beloppet då okänd fordran kan föranleda ytterligare krav eller kan visa att kravet grundas på fordran som då var för honom okänd.

6. Beställaren skall utöver avtalad ersättning erlagga därpå belopande lagstadgade skatter och avgifter.

§ 22: Kontroll

Vid uppdrag där arvode beräknas enligt paragraf 15 skall konsultens debitering kunna styrkas genom tidbokföring. Beställaren äger rätt att genom av honom utsedd auktoriserad revisor eller annan person med motsvarande kompetens och yrkesansvar undersöka riktigheten av konsultens fakturering. Om granskningen ger anledning till anmärkning som föranleder kreditering svarar konsulten för granskningskostnaden in till att belopp motsvarande del krediterade.

§ 23: Force Majeure

Par är fri från ansvar när förlust, skada eller försening orsakats av lagdömd, krigsnödvald, strejk (såväl avtalsserielig som avtalsstridig), lockout, blockad eller annan omständighet som par inte skäligen kunde förväntas ha räknat med och vars följder par inte heller skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit.

Förbehåll i fråga om strejk, lockout och blockad gäller även om par själv vidtar eller är föremål för sådan konfliktåtgärd.

Detta äger tillämpning oavsett om orsaken till det skeddä uppstår före eller efter den avtalade leveransdagen. Om avtalets fullgörande till väsentlig del förhindras för längre tid än sex månader på grund av ovan angiven omständighet äger vardera parten, utan ersättningskyldighet, skriftligen häva avtalet.

§ 24: Avbeställning och Hävning

1. Beställaren äger avbeställa konsultens uppdrag, såvitt det avser icke genomförda delar, varvid ersättning skall utgå för utfört arbete och styrkt nödvändig kostnad. Om avbeställningen sker av annan anledning än force majeure enligt paragraf 23 skall han dessutom utge ersättning för förlust som åsamkas konsulten på grund av avbeställningen, tillika utövelsen handelsvinst.

2. Beställaren kan häva uppdraget om konsulten brutit mot avtalet, misskött uppdraget eller är på obestånd.

Konsulten skall därvid erbjuda ersättning för utfört arbete, rese- och traktementskostnader samt utlägg, i den mån resultatet här däremot svarande värde.

3. Konsulten äger häva uppdraget om

- a) det väsentligen ändrats eller utökats
- b) beställaren icke fullgör sina skyldigheter, eller
- c) beställaren vidhåller begäran av innebörd att konsulten skall efterge kraven på god yrkessed.

Ersättning skall härvid utgå för utfört arbete och styrkt nödvändig kostnad. Om hävningen skett på grund av b) eller c) skall beställaren även utge ersättning för förlust som åsamkas konsulten till följd av att han lämnar uppdraget.

4. Då avtalet hävts enligt 1 eller 3 är konsulten skyldig att senast då betalning erlagts redovisa och överlämna resultatet av utfört arbete. Då avtalet hävts enligt 2 föreligger denna skyldighet omedelbart efter det hävning skett.

Beställaren har rätt att utnyttja arbetsresultatet som om uppdraget fullföljts.

5. Avtalet får hävas endast om avtalsbrottet är av väsentlig natur.

§ 25. Forsäkringar och sakerhet

1. Konsulten skall under uppdragstiden ha brand-, inbrotts- och vattenskadeförsäkring till betryggande belopp avseende hos konsulten förvarade handlingar och databärfare.
2. Om ej annat avtalats skall konsulten under ansvarstiden ha gällande ansvarsförsäkring, omfattande utökat skydd med ren förmögenhetsskada vid konsultverksamhet, till betryggande belopp som sakorhot för fulgörandet av skadeståndsskyldighet enligt gällande rätt och dessa allmänna bestämmelser. Konsulten skall på begäran av beställaren tillställa denna försäkringsbrev eller annat bevis om att försäkringen gäller under ansvarstiden.
3. Stadgas i kontraktshandlingarna skyldighet att ställa sakerhet för avtalsenliga åtaganden skall sådan sakerhet lämnas till motparten inom två veckor efter det avtal om uppdrag träffats.
4. Minskar värdet av lämnad sakerhet skall snarast erforderlig tylnadssakerhet ställas.
5. Av beställaren lämnad sakerhet skall återlämnas då full betalning erlagts. Av konsulten lämnad sakerhet skall återlämnas vid en i kontraktshandlingarna angiven tidpunkt. Har tidpunkt icke överenskommit skall sakerheten, då konsulten har ansvarsförsäkring återlämnas då uppdraget slutförts eller eljest upphört. Då ansvarsförsäkring saknas skall sakerheten återlämnas senast tre månader efter ansvarstidens utgång.

§ 26. Tvist

Tvist angående tolkning och tillämpning av detta avtal skall avgöras av skiljeman enligt svensk lag. Om vid tvist värdet av vad som yrka uppenbart inte överstiger tio gånger det vid tiden för påkallande av skiljeförfarande gällande basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring skall tvisten avgöras av önsad skiljeman som på parts begäran utses av Stockholms Handelskammare. Skiljeförfarandet skall ske enligt reglerna för Stockholms Handelskammares Skiljedomsinstitut.

Skiljeförfarande kan ej påkallas sedan längre tid än 12 månader förlutit efter det att det eller försumlighet påtalats.